

af Statsregnskaber og Budgetter, fordi de opstilles saa overordentlig forskjelligt, og hvad særlig Tyskland angaar, kommer dertil den Komplikation, at man har her en dobbelt Statshusholdning, nemlig dels det tyske Riges, dels de enkelte Staters. Men naar alt dette holdes for Dje, og jeg da tager Preussien, hvis Indbyggerantal er $\frac{3}{5}$ af hele det tyske Riges, og som tillige er den tykke Stat, som det er naturligt at sammenligne os med, viser en Opgørelse, foretagen paa Basis af de seneste Budgetter, at den samlede Statsudgift, — haade Preussiens Andel af Rigsudgifterne og Preussiens særlige Udgifter — ere omtrent 41 Mark pr. Individ. Men man maa nu erindre, at det kommer ikke blot an paa, hvor store Udgifterne ere, men ogsaa paa, hvorledes Indtægterne tilvejebringes, og Forholdet er da det, at i Preussien faar Staten en meget stor Del af sine Indtægter gennem det, som man kan kalde Statsaktiver: Domæner, Skove, Bjærgværker o. s. v. og navnlig Jærnbannerne. De preussiske Statsbaner give en aarlig Indtægt af omtrent 350 Millioner Mark, hvilket er 11—12,000 danske Kroner pr. Kilometer i Overskud, og denne Indtægt er mere end tilstrækkelig til at dække hele Statsgældens Forrentning og Amortisation. Naar vi tage det samlede Beløb, der kommer ind ved disse Indtægtskilder, er det mindst 420 Millioner Mark, hvilket, fordelt paa Indbyggerantallet, giver 14 Mark pr. Individ. Det højeste, der altsaa kan være Tale om, at der kommer ind ved Statter, bliver saaledes 27 Mark pr. Individ, det vil sige 24 Kr. Naar vi nu tage vort sidste Statsregnskab og det foreliggende Finansforslag, er Skattebyrden til Staten hos os — den samlede Indtægt af de direkte og indirekte Statter — mellem 50 og 51 Millioner Kr., det vil sige 23 Kr. pr. Individ. Jeg tror derfor ikke, at man just af Hensyn til Sammenligning med Ulandet behøver at være saa overordentlig hidsig efter at faa Lov til at betale mere i Stat.

Jeg vender mig derefter til det foreliggende Finanslovsforslag. Det kan, efter hvad jeg har sagt i det foregaaende, selvfølgelig ikke vise store Overraskelser, thi der er ikke meget at rutte med. Indtægterne ere en Gang forefrenne, og Udgifterne slutte sig meget nøje til, hvad der i det nærmest foregaaende Aar har været bevilget. Den

anslaede Indtægt af Domænerne, Statsaktiverne og de direkte Statter er saa at sige ganske den samme som efter sidste Statsregnskab. Paa Klasselotteriet er der opført en forøget Indtægt af $\frac{1}{4}$ Million, og for de indirekte Statter er der paaregnet en Merindtægt af 700,000 Kr. Hvorvidt de indirekte Statter, naar det kommer til Stykket, ville give noget mere eller noget mindre end det anslaede Beløb, er meget vanskeligt at beregne; de gaa i Vølgegang, i det hele jævnt fremad, men der kommer ogsaa Standsninger. Nu have de i det sidste Aar været i Stigning og ere det atter i Aar; at vente yderligere Opgang til næste Aar er derfor i alt Fald svingvink. Vi tør altsaa ikke gaa ud fra, at Indtægten vil blive væsentlig større end anslaet. — Paa Udgiftssiden er der de to store Grupper, de militære og de civile Udgiftsposter. Naar vi foretage en Fordeling af dem i Overensstemmelse med de foregaaende Aars, viser det sig, at der forlanges til civile Djemed 22,800,000 Kr. Efter sidste Statsregnskab var Udgiften ca. 800,000 Kr. større, men deri er indbefattet de 800,000 Kr., som bleve udbetalte til Kommunerne. Altsaa, naar vi se bort fra denne Post, er der forlangt næsten paa Hvid og Skilling samme Beløb, som der udgaves i 1894—95. Der er selvfølgelig Forskel i Enkelthederne, der er enkelte Ministerier, hvor Udgiften er højere, og andre, hvor den er mindre; men Totalsummen bliver den samme. Til militære Udgifter er der forlangt 20,870,000 Kr. mod 20,650,000 Kr., som udgaves i 1894—95, idet jeg ser bort fra Udgiften til de 2 Forter. Der er altsaa her en Stigning af omtrent 200,000 Kr. Jeg vil, for at der ikke skal være Uoverensstemmelse mellem de Tal, som det ærede Medlem fra Ringkjøbing (S. C. Christensen) ansøgte, og mine Tal, tilføje, at han har taget Udgiften, som er opført paa de militære Ministers Budgetter, under et, medens jeg har maattet udstille under Marineministeriet de Udgifter, der anvendes til civile Djemed, til Kyrbæsen, Lodsvæsen o. s. v., og at derfor Tallet efter det ærede Medlems Beregning bliver noget større end mit Tal. Der forlanges altsaa omtrent et Par hundrede Tusinde Kroner mere til egentlige Militæruddgifter i Aar, end der anvendtes i Fjor, hvorved det maa